

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड

प्रशासन सेवा, लेखा समुह, तह-५ वरिष्ठ लेखा सहायक पदको

खुल्ला, समावेशी तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. लिखित परीक्षाको विषय, पूर्णाङ्क, परीक्षा प्रणाली, प्रश्नसंख्या, अंकभार र समय निम्नानुसार हुनेछ ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतिर्णाङ्क		परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अंकभार	समय
प्रथम पत्र	(क) सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण	१००	४०	बस्तुगत बहु वैकल्पिक प्रश्न	सामान्य ज्ञान	२५	२	१ घण्टा
					बौद्धिक ज्ञान	१०	२	
					सामान्य गणित	१०	२	
					कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान	५	२	
द्वितीय पत्र	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत प्रश्न	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८	५	३ घण्टा
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	६	१०	

२. द्वितीय चरण: कम्प्युटर सिप परीक्षण तथा अन्तर्वार्ताको योजना

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
कम्प्युटर सीप परीक्षण	२०	प्रयोगात्मक
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

३. प्रत्येक बस्तुगत प्रश्नमा चार वटा सम्भाव्य उत्तर दिइनेछ । जसमध्ये एउटा सही उत्तरमा (लोक सेवा आयोगले तोके बमोजिम) चिन्ह लगाउने वा लेख्नु पर्नेछ । प्रति गलत उत्तर वापत २० प्रतिशतका दरले अंक घटाइनेछ ।

४. प्रथमपत्र र द्वितीय पत्रको परीक्षा फरक फरक हुनेछ ।

५. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुन सक्नेछ ।

६. सामान्यतः प्रत्येक इकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछन् । प्रत्येक इकाईको अंक भार तोकिए बमोजिम हुनेछ । लामो उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न एकै वा खण्ड खण्ड गरी (दुई वा सो भन्दा बढी) सोध्न सकिनेछ ।

७. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

८. परीक्षामा कालो मसी भएको कलम वा डटपेन मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

९. पाठ्यक्रम लागु मिति २०७८ श्रावण १ गते ।

प्रथम पत्र: सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

प्रथमपत्र

(१०० अंक)

१. सामान्य ज्ञान:

- १.१ सौर्यमण्डल: सूर्य, ग्रह, उपग्रह र तारा ।
 - १.२ विश्वको भुगोल: महादेश, महासागर, अक्षांश, देशान्तर, अन्तराष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, पर्वतश्रृंखला, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, देश तथा तिनका राजधानी ।
 - १.३ नेपालको भुगोल र आर्थिक तथा सामाजिक क्रियाकलाप: धरातलीय स्वरूपको किसिम र विशेषता, नेपालमा पाइने हावापानीको किसिम र विशेषता, तालतलैया, खनिज पदार्थ, प्राकृतिक स्रोत साधन, यातायात, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य, संचार, कृषि, उद्योग, पर्यटन, र व्यापार सम्बन्धी जानकारी ।
 - १.४ नेपालको इतिहास: किराँतकाल, लिच्छवीकाल, मल्लकाल र आधुनिक इतिहासका प्रमुख घटना सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
 - १.५ नेपालको सामाजिक एवं सास्कृतिक अवस्था: प्रथा, परम्परा, धर्म, जाजाति, भाषाभाषी, संस्कृति र साहित्य र संगित ।
 - १.६ अन्तराष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था: संयुक्त राष्ट्र संघ र यसका एजेन्सीहरू (UNO and Its Agencies), र दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय संगठन (SAARC) सम्बन्धी जानकारी ।
 - १.७ राष्ट्रिय महत्वका समसामायिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरू खेलकुद, पुरस्कार, कला, साहित्य लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तित्वहरू सम्बन्धी जानकारी ।
 - १.८ काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी सम्बन्धी जानकारी ।
 - १.९ नेपालको प्रचलित संविधान र नेपालको शासन प्रणाली सम्बन्धी जानकारी ।
२. **बौद्धिक परीक्षण:**
- २.१ शाब्दिक तार्किक परीक्षा: शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गिकरण, कोडिङ्ग/डिकोडिङ्ग, छोडिएका अक्षर/संकेत मिलाउने, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तार्किक विश्लेषण, श्रेणीक्रम (पंक्तिक्रम), आगमन, निगमन ।
 - २.२ अशाब्दिक तार्किक परीक्षण: अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गिकरण, तार्किक चित्रात्मक विश्लेषण, भेन चित्र, मेट्रिक्स चित्र, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण ।
३. **सामान्य गणित:**
- ३.१ प्रतिशत, भिन्न, दशमलब, अनुपात, औषत, नाफा-नोक्सान, ब्याज, श्रेणीक्रम र ऐकिक नियम ।
४. **कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान**
- ४.१ Word processing, Excel, PowerPoint, Internet सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
 - ४.२ कम्प्युटरको इतिहास र यसको उपयोग ।

प्रशासन सेवा, लेखा समुह, तह-५ वरिष्ठ लेखा सहायक पदको

द्वितीय पत्र: सेवा सम्बन्धी

(१०० अंक)

क)

विषयगत ज्ञान

१ लेखाको आधारभूत अवधारणा:

१.१ कारोबार मापन र पहिचान ।

१.२ पुँजीगत तथा आयगत आम्दानी तथा खर्च सम्बन्धी अवधारणा ।

१.३ दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय, लेखाङ्कन प्रणालीका आधारहरू (नगद, प्रोदभावी र परिमार्जित नगद) ।

१.४ लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरूको वर्गीकरण र यसमा प्रयुक्त पारिभाषिक शब्दावली ।

१.५ लेखाङ्कन सम्बन्धी अभिलेखहरू: नगद, जिन्सी, जर्नल भौचर, नगदी किताब, सानो नगदी कोष र सहायक खाताहरू ।

१.६ नियन्त्रण लेखा, सहायक लेखा, सन्तुलन तथा खाताबन्दी ।

१.७ हास कट्टीको अवधारणा, महत्व तथा हास कट्टी गर्ने विधीहरू र लेखाङ्कन ।

१.८ बैंक हिसाब मिलान (Bank Reconciliation) अर्थ, मौज्जात फरक पर्नाको कारण र मिलानका तरिका ।

१.९ लेखामा देखिने त्रुटि र सुधार गर्ने तरिका ।

२. वित्तिय प्रतिवेदन तयारी तथा प्रस्तुति:

२.१ वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र वित्तिय प्रतिवेदन ।

२.२ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, तयार गर्ने विधि, सन्तुलन परीक्षण नमिल्ने अवस्था र मिलाउने तरिका ।

२.३ कार्य संचालन स्तरीय कार्यालयको आर्थिक प्रतिवेदन र एकिकरण सम्बन्धी प्रक्रिया ।

२.४ वित्तिय विवरणको अर्थ र आर्थिक स्थिती, आय विवरण, नगद प्रवाह विवरण तयारी तथा समायोजनको तरिका ।

२.५ वित्तिय विवरणको उपयोगको क्षेत्र र महत्व ।

२.६ नेपालमा वित्तिय प्रतिवेदनमान र नियमन व्यवस्था ।

३. लागत लेखा र प्रणालीको जानकारी:

३.१ लागतको अर्थ र वर्गीकरण

३.२ लागत लेखाको अर्थ उद्देश्य, लागत लेखा र आर्थिक लेखा बीचको भिन्नता ।

३.३ सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन: अर्थ, महत्व, चक्र, खरिद योजना ।

३.४ सामग्री अभिलेख: नियन्त्रणको आवश्यकता, महत्व, भण्डारण प्रक्रिया, सामग्री निष्काश गर्दा गरिने मुल्याङ्कन विधिहरू ।

३.५ लागतका विभिन्न तत्व, श्रम लागतको ज्याला भुक्तानी र यसको नियन्त्रण ।

- ३.६ शिरोभार लागतलेखा: अर्थ, वर्गिकरण, निर्धारण र बाँडफाँड ।
४. **आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखा परीक्षण:**
- ४.१ आन्तरिक नियन्त्रणको अर्थ र विधिहरू ।
- ४.२ आन्तरिक लेखा परीक्षणको अर्थ ।
- ४.३ लेखा परीक्षणको अर्थ, महत्व, वित्तिय तथा कार्यमुलक लेखा परीक्षण, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
- ४.४ लेखापरीक्षण कैफियतहरूको फछ्यौटका तरिका ।
५. **आवधिक योजना तथा बजेट:**
- ५.१ नेपालको चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी ।
- ५.२ बजेटको अर्थ, प्रकार र बजेट तर्जुमा प्रक्रिया ।
६. **कार्यालय व्यवस्थापन:**
- ६.१ संस्थागत बैंक खाता संचालन सम्बन्धी व्यवस्था, चेक ड्राफ्ट तथा प्रतित पत्र सम्बन्धी जानकारी, बैंक जमानी, कार्य सम्पादन जमानत र जमानत फुकुवा ।
- ६.२ टिप्पणी लेखन: अर्थ, आवश्यकता, उपयोग र महत्व ।
- ६.३ फाइलिङ तथा अनुक्रमणीका सम्बन्धी जानकारी ।
- ६.४ कार्यालय सामाग्रीको लागत, संरक्षण सम्बन्धी जिम्मेवारी ।

ख) कानुन सम्बन्धी ज्ञान

१. नेपालको प्रचलित संविधान ।
- क) प्रारम्भिक ।
- ख) राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण, संवर्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति, श्रम र रोजगार सम्बन्धी नीति, राज्यको दायित्व ।
- ग) महालेखा परीक्षक ।
२. **अन्य सान्दर्भिक कानुन:**
- २.१ **भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९**
- क) भ्रष्टाचारको कसुर र सजाय सम्बन्धी व्यवस्था ।
- ख) भ्रष्टाचारको निगरानी सम्बन्धी व्यवस्था ।
- २.२ **आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली, २०५९**
- क) आयको गणना
- ख) कर कट्टी प्रमाणपत्र, कट्टी गरिएको करको विवरण र भुक्तानी ।
- ग) करारको भुक्तानी गर्दाको कर कट्टी ।
- घ) अन्तिम रुपमा कर कट्टी हुने भुक्तानी ।
- ङ) रोजगारदाताबाट कर कट्टी ।
- २.३ **सेवा निवृत्त कोष संचालन सम्बन्धी**
- क) कर्मचारी संचयकोष रकम कट्टी, जम्मा र कोष कट्टी रकम फिर्ता पाउने ।

ख) नागरिक लगानीकोष कट्टी दाखिला र रकम फिर्ता पाउने व्यवस्था ।

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशनः

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ ।

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१ अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	३ अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	४ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	५ अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	६ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	७ अंक
२२.५ वा सो भन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	८ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१० अंक

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ ।

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१ अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	३ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	४ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	५ अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	६ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	७ अंक
२७ वा सो भन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	८ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१० अंक